Ն. 761 ՀՍՏ ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1 ՀՈՒՄԱՆ 1305 ԲԷԳԻ ԻՎ ԱՒԷՐ Հ ԻՒԶԻՒՆՁԻ ՕԷՆԷ

40 ԹԱՐԱ

ՀԷՐԱՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

40 ԹԱՐԱ

ԲՈԼԻՊԻԳԻՑԷ ՄԻԼԻՑԷ ԹԻՒՃՃԱՐԻՑԷ ՍԱՐՐԱՖԻՑԻ ՎԷ ԻԼՄԻՑԷ

ԵՐԵՎԱՆԻ ԿՈՄԱՔԹԱՆ

ԱՊՈՆԷ ՏԻՑՈՒԹԼԱՐԸ

	12 պլեխ	6 պլեխ	3 պլեխ
ՍՈՒՄԱԳԻՆ	200 ղրուշ	105 ղրուշ	55 ղրուշ
ԹԱՇԻՐ	240 »	125 »	

Մէջիտիէ 20 ղրուշան

ԻՒՐԱՔԱՆՉԻՒՐ ՏԻՑՈՒԹԼԱՐԸ

Լիրան, Շնորհ վէ Ճրնոն սա[illegible] ղրշ. 6
Միւնտիր սահիպիէ 11ի 10ք. հա. » 3

Մէջտառը նոփիայա տարը պէնտիկը մէճմանէն դասուել օրունտաց վէ տէրմ օրունտայան էվրաք իտտէ օրունտայա-ճաք տարը։

Իտարէխանէսի, Օթամպորա Պապը Ալի ճատտէսինտէ նու

ՎՈՒՐՎԱԳԻՈՒ ԺՈՂՈՎՐԴԱՅՆԻ ԴԱՏԱՎՃԻՌԸ

«Վերջերս Ալեքսանդրապոլի գավառի Ղարաքիլիսա գյուղի գյուղական խորհրդի նախագահ Գրիգոր Գրիգորյանը ինքնակամ հրաժարվեց իր պաշտոնից։ Գրիգորյանը հրաժարականի դիմումում նշել է, որ գյուղի բնակիչներ Գրիգոր Գրիգորյանի դեմ բողոքներ են ներկայացրել նրա կողմից գյուղի հասարակական գույքի հանդեպ թույլատրելի չարաշահումների, ինչպես նաև գյուղի հասարակական գանձարանի գումարները անհիմն ծախսելու մասին։ Գրիգորյանը գրել է, որ գյուղի բնակիչների բողոքները հիմնավորված են։ Գրիգորյանը հրաժարվեց նաև գյուղի գանձապահի պաշտոնից։ Գրիգորյանի հրաժարականի դիմումը գյուղի ավագանին բավարարեց։ Գրիգորյանի գործը հանձնվեց դատախազ։

ՎՈՒՐՎԱԳԻՈՒ ԺՈՂՈՎՐԴԱՅՆԻՆ ԴԱՏԱՎՃԻՌԸ

«Վերջերս Ալեքսանդրապոլի գավառի Ղարաքիլիսա գյուղի գյուղական խորհրդի նախագահ Գրիգոր Գրիգորյանը ինքնակամ հրաժարվեց իր պաշտոնից։ Գրիգորյանը հրաժարականի դիմումում նշել է, որ գյուղի բնակիչներ Գրիգոր Գրիգորյանի դեմ բողոքներ են ներկայացրել նրա կողմից գյուղի հասարակական գույքի հանդեպ թույլատրելի չարաշահումների, ինչպես նաև գյուղի հասարակական գանձարանի գումարները անհիմն ծախսելու մասին։ Գրիգորյանը գրել է, որ գյուղի բնակիչների բողոքները հիմնավորված են։ Գրիգորյանը հրաժարվեց նաև գյուղի գանձապահի պաշտոնից։ Գրիգորյանի հրաժարականի դիմումը գյուղի ավագանին բավարարեց։ Գրիգորյանի գործը հանձնվեց դատախազ։

ՎՈՒՐՎԱԳԻՈՒ ԺՈՂՈՎՐԴԱՅՆԻ

ο մուրտար Հայվանտան գ ուրթարտրտ. գուտուզ քէօրէք կիպի Ֆէռիյի էօլտիւրտիմ, վէ զանն իտէրիմ քի, 30000 գուտուզ քէօրէյէ տէյէր։ Զօգտան պէրու պունը տիւշիւնիւշ վէ հաթթա վասիյէթնամէ մի եարբոպ սատթ Ալի չէրեէր կէչէրէք բօսթայա վէրմիշիմ տիր։» «Անարշիսթիսին» տէյու սիւվալ օրունդրգտա, խբրս ըլա ճէվապ վէրէրէք, «Պէն անդ-Անարշիսթիմ. պէն հիչ պիր Անարշիսթ ճէմիյէթինտէ պուլունմամշըմ տրը. պէն իսթիլալճը տէյիրիմ. պէն պիր Լօռէնցիյիմ քի, վաթանը խլլաս իթտի» տէմիշ տիր։

ԻԹԱԼԻԱՎԷՀԱՊԵՇԻԹԱՆ

Բօմատան դեկտ. 8 թարիխիլէ պէր վէճհը աթի եաղըմշ տրը.

«Մասուատա թօբլանմշ օլան Իթալիան ասաքիրինին հապէշիսթան ալեյհինտէ նէ՝ վագթ հարբէքէթ իտէճէկի հէնուզ մանիմ տէյիլ տիր։ Ասաքիրը մ[illegible]գումէ՝ թագրիպա 21 պէն էֆքարատան իպարէթ օլուպ, պու մրզտար՝ հապէշիսթանա եուրիրիւշ իտէն Ինկիլիզ ասքէրինտէն 8000 քիչի ֆազլա տրը։ Իլէրույէ հարբէքէթ էվվելա մրդտարը քեաֆի եիւք հայվանաթը պուլունմամասընտան, վէ անինէն Բօրթալ հէյէթը մէմուրէսինին սրրը ու հիքմէթի անլայշըմամ թավը ու հարէքէթին տէն նայի կէճիքմիշ տիր։

«Մ. Բօրթալ վէ բէֆիդէրի՝ Մասուատան կէչտիքէրինտէ, քիմէյէ պիր սրրը վէ մունիմաթ վէրմիյիպ, եալնըզ գրալիցա Վիգթօրիա թարաֆընտան հապէշ գրալնա պիր մէքթուպ կէօթիւրտիքէրինի սէոյլէմիշէր տիր։

«Իմոի Մասուատա զանն օլնտրղնա կէօրէ, գրալիցանը՝ նամէի մախասուսնտա թավսիյէ իթտիկի վէճհէյէ հապէշ գրալը՝ Իթալիանլարա թէքլիֆթը սուլհիյէտէ պուլունմագ խթէմէյիպ, շիւպհէսիզ Սուատան ճիհէթինտէն գրալը միշարէյէհին Ինկիլիթէրայա վատ իթտիկի պաղը ֆէվախտ վէ մունհասէնթա մուգապիլ, Բօրթալ հէյէթը մէմուրէսի՝ մուհարէպէ միւտէթինճէ գրալը միշարէյէհ նէզտինտէ գալաճագ, վէ ղալէպէ պէշիսիզ գալտրգտա իբի տիշման արասընա կիրէճէք, վէ Իթալիանլար ղալիպ օլտրգլարընտա անլերի Հապէշիսթան վէ նախօտ Պօղոս մէմէքէթի եօլը իւզերինտէ տուրտուրթաճագ տրը։

«Եկէր Հապէշ գրալը նէզտինտէ Ռուս զազագ ասքերի եօգ իսէ պիլէ, էքսէրիսի Ռուս վէ եա Ֆրանսըզ օլարագ էլլի գատար էվրօբալը զապթի պուլունուպ, պունլար՝ Հապէշ ասքէրինէ Բալիմ իթտիրմէքտէ, վէ Թարապլուսը-Ղարպ Թարիգիյլէ տէյիլ իսէ պիլէ Օպոգ Թարիգիյլէ Հապէշիսթանա սիլահ վէ միհիմմաթ թէտարիք էյլէմէքտէ տիրլէր։ Զաթէն Ցէպրա-Թապոր գուբպինտէ միւնճէֆիլի թիւֆէնքլէր իչուն պիր պարութ, գուրշուն վէ ֆիշէնք ֆապրիգասը իչէմէքտէ օլուպ, էսլինա թամիրի իչին տիկէր պիր ֆապրիգա տախի թէէսիս իտիլմէք իւզրէ պուլունը յօր իմիշ։

«Տիկէր Թարաֆտան տա Ասթրիա իլէ Ռուսիա արասընա պիր գարրշրգլրգ զուհուրի գօրգուսընա մէպնի իթալիա հիւքիմէթինին պիր սատթ էվվել Հապէշիսթան իլէ իչի պիթիրմէք արզուսընտա պուլունը մերվի տիր։»

Հալ պու քի, էկէր Հապէշիսթանտան կէլէն խապերլէրէ ինանմագ լազըմ կէլիր իսէ, Հապէշ գրալը Եօհանա՝ բէք պուհրանը պիր հալտէ պուլունը, էմնիտէ անգարիպ մուհարէպէյէ պաշլայաճագ օլան Իթալիան օրտուսը պուլունը, պիր Թարաֆընտա Շօա զրալընը հիւճումընտան, վէ տիկէր Թարաֆընտա, Մէհտի օրտուսընը պաղիյէսի օլարագ Կալապատա թօբլանան տերվիշլէրտէն զօրգուպ էնտիչէ իթմէքտէ տիր։ Հապէշ գրալը՝ պէօյլէճէ իչ Թարաֆընտան թէհտիտ օլանընը, ն էվվել քիմի իլէ մուհարէպէ իտէճէկինի չաշրրմշ, վէ Անշանկիտէ տուրուպ, Ինկիլիզ հէյէթը մէմուրէսինէ պէքլէմէքտէ պուլունմշ տրը։

Թանրն պէյանընա կէօրէ, էկէր ահվալ պէօյլէ իսէ, Ինկիլթէրա գրալիցասը Թարաֆընտան իշսալ օլրնան մէմուրինը մումանիլէ յէմիմ՝ թէվասսութ թէքլիֆլէրինի դասալ իթտիրմէք իչին զահմէթ չէքմէյէ ճէքլէր տիր։ Մամֆիհին շանը տախի տէրիսաթը իթմէլիտիր քի, Շէհրտիյէ մէնսուպ գասիրէլէր՝ չօգ տան պէրու նիշանէի հայաթ կէսթերմէմէքտէ օլտրգլարընտան, շիմտի անլերտէն բէք օ գատար գօրգուլամագ Տի կէր թարաֆտան Շօա գրալը՝ սէքիզ սէնէ ագտէմ իսեան իթտիկինտէ, գրալ Եօհանա Թարաֆընտան ֆէնա հալտէ մաղլուպ վէ միւզմէհիլ իտիլտիկինտէն, պէյնրնա պիր թաշ պաղլայարագ կիպիպ Եօհաննան աեագլարընա գարանտրղընը վէ հայաթրնա գրէյմամասընը իսթիրհամ էյլէտիկինի ունութմշ օլամադըյնդան պու վագտա Շօա գրալընը խաթրընա կէլինճէ, եագընտա պաշլանաճագ օլան մուհարէպէ պիր աղ զաթի պիր սուրէթ ասպ իթտիքտէն ասնրա գրալ Մէնէլիք՝ մուհարէպէի մէզքիւրէյէ տախիլ օլմաղա անճագ ճէսարէթի իտէպիլէճէք տիր։

Հապէշ գրալը Եօհանա՝ Ինկիլիզլէրին գօլայճա մաղլուպ իտէպիտիքլէրի սէլէֆի գրալ Թէոտօրօս կիպի ատի պիր եաանի սէրքէրտէ տէյիլ տիր։ Մուշարէլէյհ հէնուզ հարիսը Թախի իքէն Ինկիլիզ ասքէրի գօմանտանը լօրտ Նարիրը օրտուսընը արգասը սրրա կիթմիշ, վէ Էվրօբանը ֆէնը հարպ տէրսլէրինտէն սուրէթը մաթլուպտէ իսթիֆատէ իթմիշ օլտրգնան, պիր աղ վագթ ասնրա քէնտիսի տէ 12000 քիչի իլէ խասիմի օլան Կօպէզիէնին 60000 քիչիսինի մաղլուպ իտէպիլմիշ, վէ 1875 սէնէսինտէ տէ Նիզամը տաիրէսինտէ իճրա էյլէտիկի պիր չէվիրմէ հարբէքէթի վասէթասրյլա Ահմէտ պէյին Մրրը օրտուսընը քեամիլէն մահվ ուրէրիչան իթմիշ տիր։ Հապէշ գրալընը իչսալ մէհարէթը ասքէրիյինէ զամիմէ օլմագ իւզրէ, Իթալիան պաշ գօմանտանը ժէնէրալ Սան Մարցանօնին մուհարէպէ իտէճէկի մէմէքէթին մէվգիճէ միւքիլաթը վէ սու դըլլէթի վէ հավանին ֆէնալըզը վէ եէրլի գլավուղլարին էմիյէթսիզլիկի տախի տէրխաթը իտիլինճէ, Իթալիանլարընը հիւճումիթիմէյէ հազրրլանտրգլարը տիշմանին մալիք օլտրգը գուվվէթէ էհէմմիյէթի վէրմէմէյէրիյէ ֆիւթուհաթլարընը գը.յմէթինի նահագ եէրտէ էվվելինտէն գըրմագ տա օլտրգլարը զանն օլունապիլիր։

ՖՐԱՆՍԱ

ԵԷՆԻ ՐԷԻՍԸ ՃԻՄՀՈՒՐԸ

Մ. ԳԱՐՆՕՆԸՆ

ԲԷՏԷՐԻԳԼԷ ՊԻՐ ՄԻԻՖԵԱԼԷՄԷ

Ֆրանսա եէնի ըէիսը ճիմհուրը Մ. Սատի Գարնօնին բէտէրի 86 եաշընտա այանտան Մ. Իբօլիթ Գարնօ՝ Բարիզտէ Լա Պուասի սօգաղընտա սաքին պուլունտրղընտան, Կ.-ա կաղէթասընը պիր մուհարրիրի՝ մումանիլէյհ իլէ մախտումընը բիյասէթի հագդրնտա ախիրէն միւքեալէմէ իհրա իթմիշտիր։

Մ. Իբօլիթ Գարնօ տէմիշ տիր քի, «մախտումմամ իլէ միւպայէնէթը էֆքարըմզը եօգ տրը։ Կէրէք ումմրը պէյասիյէ վէ կէրէք ումմրը պէյասիյէէ թէմամէն հէմէքքարրզ։ 12 եաշարընա գատար էվլատրմն թէր պիրէսինէ պիզգաթ նէզարէ՝ իտուպ, անտէն սօնրա Լիսէ Պօնապարթ մէքթէպինէ իրսալ իթտիմ։ Թէրպիյէի մէզհէպիյէլերինէ տախի պէն պագտրմ։ Էվլատրմ հիւքէմատան տրը, 18 վէ 19ընճը ասրրարը ֆէ.յլ.սօֆլըզընը թէարիս իթմիշ տիր։ Պէն տախի քէնտիսինին հուրրիյէթը մէզհէպիյէ ֆիքրինտէ բէրվէյտէ օլմասընա մուավէնէթ իթտիմ։

Օղլումն Ֆրանսատա ըիյասէթի ղէմանընտա հէր քէս՝ հուրրիյէթը ֆիքրիյէսինէ մալիք օլաճագ տրը։ Իբի օղլումմ՝ Բօլիթէքնիք (ֆիւնուն) մէքթէպինտէ թահսիլը մէարիֆ իթմիշլէր տիր։

«Մ. տը Ֆրէյսինէ իլէ մախտումմամ սուրէթը տօսթանէտէ մուամէլէ իտէրլէր։ Եէքարիկէրինէ օլան իհթիրամարը՝ Ալմանլարա միւտաֆաա օլընտրղը զէմանտան պաշլամիշ տրը։ Օ սրրատա մախտումմամ Անէպտէ միւհէնտիս օլտուղընտան, պիր կիւն կամրկէթ Ղանընն նէզտինէ կիտիպ, նէվճատա պիր մէթրայէօզի թագտիմ իթմիշ տիր։ Մէզքիւր միթրայէօզ դասալ օլընտրղընտան, օվ միւնասէպէթլէ օ սրրատա հարպիյէ նէզարէթինտէ պուլունան Մ. Ֆրէյսինէ իլէ միլագաթ իթմիշտիր։ զամէն բօլիթէքնիգ մէքթէպինտէ տախի պէրապէր պուլընմըշլար տրը։ Մուախխէրէն Մ. տը Ֆրէյսինէնին նաֆիա նէզարէթինտէն ինֆիանլինտէ մախտումմամ ինա խալէֆ օլմուշ իտի։»

Կլօնանրն մուհարրիրի Մ. Գարնօնը բէտէրինէ էլիզէ սէրայընտա օղլու իլէ պէրապէր իգամէթ իտուպ իթմէյէճէկինի սիվալ իթմէքլէ, Մ. Իբօլիթ Գարնօ տէմիշ տիր քի, «էլիզէտէ իգամէթիմէ պիր սէպէպ կէօրէմէյօրմ։ Էեապէթտէ ագրապամրզ վար տրը։ Օղլումմ բէիս օլտրղը ճիհէթլէ, ճիմէքմիգին քէնտիսիյէ պէրապէր իգամէթիմզը լազըմ կէլմէզ։ Պէն եէնէ խանէմտէ իգամէթ իտէճէկիմտէն, օղլումմ բաղար կիւնլերի պիրատէրիյլէ պուրայա կէլիպ, պէրապէր թաամ իտէճէյիզ։ Պիրատէրի մէատին մէքթէպինտէ մուայէնէ միւտիրի տիր, եանի մատէն սահիպը իսթիրազլարը թարաֆընտան չըգարըլըպ մէատին նէզարէթինէ կէօնտէրիլէն մատէն նիւմունէլէրինի մուայէնէ իտէր։»

ՄԷՔԵԱԹԻՊ

Երուսաղէմ 1887 հոկտ. 31

Մինչդեռ այժմ դուք ի Գ. Պօլիս անձրեւ, ցեխ եւ ցուրտ կը տեսնէք ու կը կրէք, մենք այս տեղ կը վայելենք չոր ու ցամաք օդ, պայծառ արեգակ եւ անամպ երկինք։ Երեւոյթ մը՝ որ յաւուրկ է պրեցեալ գօտւոյն մերձակայ գաւառաց ալ, որպէս է նաեւ Պաղեստին։ Գրեթէ ապրիլէն ի վեր չէ տեղացած աստ ոչ մի կաթիլ անձրեւ, ըսել է այդքան ժամանակէ հետէ միակերպ երեւոյթ կը տիրէ, պարզութիւն եւ պայծառութիւն, բնաւ սմպ, բնաւ մրրիկ։ Ի՞նչ կրսէք արդեօք այս երեւոյթին։ ըստ իս ամէն ինչ որ միակերպ է, ձանձրացուցիչ է, թէեւ լինի այդ մշտադալար գարուն կամ մշտապտուղ ամառ։ Իսկ երբ ասեմ թէ այժմ հոկտեմբեր ամսոյս մէջ իսկ աւելի սոսկալի տօթ կը տիրէ աստ, քան որչափ ի Կ. Պոլիս չտիրեր յուլիս, օգոստոս ամիսներուն, կրնաք երեւակայել ուրեմն թէ հաճելի՞ է թէ ոչ այսպիսի երկարատեւ երաշտութիւն։ Բայց ի՞նչ կարելի է ըսել կամ ընել քանի որ բնութիւնն այսպէս սահմանած է ի Պաղեստին։ եւ մարդիկ որ ամէն տեղի, կլիմայի եւ վիճակի համեմատ յարդարած են իրենց կեանքը, գիտցած են ընուլ իրենց ջրոյ պակասը նաեւ այս երկարատեւ երաշտութեան մէջ։ վասն զի նախապէս ձրմեռէն ի վեր չտեմարանած լինելով անձրեւի ջրերն ստորերկրեայ ջրամբարներու մէջ, այժմ անհոգ կը դիտեն երկնից ամրութիւնը, որ իրենց ծանօթ է, եւ հողն ալ համապատասխան է կլիմային, իբր վեց ամսոյ մէջ կը ծլի, կը ծաղկի եւ կը հասնի գրեթէ հունձքն։ Եթէ ջուր կամ անձրեւ լինէր երկիրս ի տարւոջ կը պտղաբերէր, զի ջերմութիւնն կը բաւէ, կարծեմ, այլ ոչ խոնաւութիւն։

Ամբողջ Պաղեստինու մէջ Յորդանան գետին եզերքը միայն կը գտնուին ջրարբի արտեր, քիչ մ'ալ Երիքովի մոտեր։ իսկ մնացեալք ամէն ոսոխ, այն է անջրդի են եւ ծածկուած քարով ու խիճով, որք սակայն արգելք չեն բուսոց, զի երբ մի անգամ կանձրեւէ, նոքա բոլոր կը ծածկուին կամ կը թաղուին գրեթէ կանանչներու մէջ։ Այս տեղեր չկան արօր կամ գութան քաշելու համար կորդեր, զի բահի նման փոքրիկ մի գործիք լծեալ փոխ էշերէ կամ երբեմն եւ քաղեալ ի կիներէ, կը բաւէ հերկելու հողն գիւրափոր եւ կակուղիկ։ Ահա թէ ո՛ւր կը կայանայ Պաղեստինու հողին լաւութիւնը, որուն սակաւ ինչ խոնաւութիւն ի ցօղէ կամ յանձրեւէ դպչելուն պէս կարդիւնաւորէ բազմապատիկ։ Ի ցօղէ ըսի, բայց պէտք չէ կարծել ցօղ մը՝ որ գարուն աշուն եւ եթ կերեւի չատ երկիրներու մէջ, այլ ցօղ մը՝ որ գրեթէ շարունակ կիջնայ ի Պաղեստին թերեւս լեցնելու կամ ամոքելու փոքր ինչ անձրեւի պակասութեան հետեւանքը։ Լայնատարած դաշտագետին սակաւ քան բաւ ունի Պաղեստին, երկրին մակերեւոյթն մեծ մասամբ կը ներկայէ խորտուբորտ, եզրատեսիլ, պառակ կամ սարեւանդ կամ դարեւանդ, դուն ուրեք հովիտ, բնաւ երբէք մարգագետին. զի բաց ի Յորդանանէ զատ ոչ մի գետ կամ վտակ, հետեւապէս եւ ոչ աւազան կամ գետահովիտ, որպիսիք լեցուն են ի Փոքր եւ ի Մեծ Հայս, ի Փոքր Ասիա, ի Կիլիկիա եւն։ եւն։ Ուստի կրնայ ըսուիլ թէ տխուր է ընդհանրապէս այս երկրի կերպարանքը, որ հազիւ կը ծածկուի ուրեք ուրեք ձիթենիներէ, որք չեն ինչ զուարճացեր եւ նաւնջենիներէ ու կեդրոնիներէ որք իրենց մշտադալարութեամբն հանդերձ չունին հրապոյր հիւսիսային ծառոց որք ըստ տարւոյն եղանակաց կը կերպարանափոխին գունակ գունակ։

Բայց վերջապէս Պաղեստին աւետեաց երկիրն է որ կը բերէր մեղր ու կաթ, եւ կարժէ դեռ դիտել ու քննել եւ մանրամասն նկարագրել։

* * *

ՊԱՂՋԷՃԻԿ

Պաղչէճիքաէն տէրճի զրմիքնտա մաթպասմըզա կէօնտէրիլէն նոյեմբեր 23 թարիխիլի պիր մէքթուպ տրը.

Պաղչէճիքաէն մէրսուլ օլուպ կաղէթաի միւթէպէրինիզին նոյեմ. 17 թարիխիլի նիւսխէսինտէ միւնտէրիճ պիր մէքթուպտա, նահիէի մէզքիւրտէ սիրայէթլէ հիւքմինի իճրա, վէ պիր թագմ մասումարը գուրպան իթմէյէ օլան չիչէք խասթալրզընն պէր թաֆսիլ իրդահ իտիլտիկի՝ մաէմթէէսսիֆ միւթալաա օլունմշ տրը։

Մէզքիւր իլլէթը մախուֆէնին չիմտիյէ գատար զալիմանէ սուրէթտէ եէվմի իքի վէ իչ մասումարը բէնչէի էճէլէ տիւշիւմքէտ օլտուզը՝ տիտէի բիւրխուն իլէ կէօրիւմքէտ տիր։ Զիյատէսի իլէ թէէսսիֆ օլունաճագ նօգթա չուրասը տրը քի, մէզքիւր չիչէք իլլէթի՝ քիչիչքէրտէն պէօյիւքլէրէ տախի սիրաեէթ իթմէքտէ տիր։ Նասրլ քի պիր հաֆթա մուգատտէմ 20 եաշընտա վէ սրհհէթը քեամիլէտէ պուլունան պիր եէնի կէլէն՝ մէզքիւր իլլէթէ միւպթէլա օլուպ նիհայէթ թախլիսը կիրիպան իտէմէյէրէք գարա թօքրագլարա կէլին կիթտի, վէ քիմ պիլիր պու եօլտա գաչ գուրպանլար հազրը տրը։ Մէզքիւր զալըմ ճէլլատրն տարպէսինտէն պիր գաչ քիչիք չօճուգլարրն կէօղէրի պօզուլմշ տրը քի, պու տա վալիտէյն հագլարընտա էօլիմտէն ազ աճը տէյիլ տիր տէնսէ սէզա տրը։

Հագիգաթէն մէզքիւր չիչէք իլլէթինին էօնիւնի ալմագ իչին գարիյէմիզ պէչէտիլ ըէիսի Մարգիսեան Մկրտիչ էֆ. Թարաֆընտան սարֆ օլունան իգտամաթ վէ զայրէթ վէ ֆէտագէարլրզընն էվսաֆը մէմուսէտէն պուլունտրը միսթաղնիի թարիֆ տիր։ զիրա էֆէնտիի մումանէյհ՝ կէչէնէլրտէ պիզզաթ Ցէրասատէթէ ազիմէթլէ էսմանընը քէնտի պէտէնինտէն պիթիթէէտիլ Յօգթօր Կապուչինին աշրլարընտան խայը աշը գալէմէրի միւպայաա վէ Պաղչէճիկէ կէթիրմիշ օլտուզը կիպի, հէնուզ աշրլանմամիշ չօճուգ վէ կէնճէլրի աշրլաթմագ իւզրէ մրգտարը քեաֆի էմիյէթլի աշը գալէմէրի միւպայաա վէ ճէլպի զրմիրնտա պէլէտիլ քեաթիպի Ֆիւմինէրեան Յարութիւն էֆէնտի մախսուսէն Ցէրասատէթ իզամ գրընմշ տրը։

Նահիյէմիզտէ պուլունան Ամանասեան Յօգթ. Կարապետ էֆէնտի՝ քէնտի աշրլարընտան 300 վէ Մէքթէպը Թրպպիլէի Շահանէտէն մուխրէճ էճղաճը Ամանաս էֆէնտի Խարալամպօրուլօս վէ Բարագեան Ադասի էֆէնտի տախի պէլէտիլ բէիսի էֆէնտի թարաֆընտան վէրիլէն ասշրլարատան 800 քի, ճէմման քիչիք վէ պէօյիւք 1300 քիչի մէճճանէն աշրլանարզ լարընտան տօլայր մումանիէյհիմ էֆէնտիլէր թէչէքքիւրախը ալէնիյէյհ սէզավար տրրլար։

Միւհէլլիֆ էֆէնտի, պու կիպի ֆէտագաար էֆէնտիլէր իչիւն պաղդա միւքեաֆամրմզ եօգ իսէ տէ, հիչ տէյիլ իսէ էմալլարընա իպրէթ վէ պաղդալարընա թէշվիգ օլմագ իւզրէ ալէնէն թէշէքքիւրիմիզի պէյան իտէրիզ։

Ցէ. Թ. Թաշչեան

ՊՐՈՒՍԱ

Նոյեմբեր 30 Թարիխիլէ Պրուսատան ալտրղրմզզ պիր մէքթուպ տրը։

Մուհլլիֆ էֆէնտի,

Մամթպաահ ալիլէրինէ կէօնտէրիլէն շու վարաղ ահ ճէիդինին լուսֆէն իւք կէլէճէք նիւսխէնիզէ թապրնը բէճա իտէրիմ էֆէնտիմ։

Պրուսատա մուգիմ Տար իչ Շէֆագ ահ Շարգիյէ վէ Մէքեաթիպը Ռումմիլէի Շարգիյէ նամինտա պիր էյթամանէ պուլընտրը՝ կաղէթահ միւթէպէրինիզի միւթալաա իտէն վէվաթը քիրամին մալիմ տիր։

Պու էյթամանէ՝ 12—13 սէնէ մուգատտէմ թէէսիս օլընմշ օլուպ, էվվելա բէք քիչիք օլմուշ վէ լա քին կիտէ կիտէ բէք պէօյիւմիշ, վէ հագգ Թէալանընը իրնի իլէ տահա պէօյիւք օլաճաղը պէտիհի պուլընմշ տրը։ Իշպու պէօյիւք թէէսիսաթը խայրիյէնին միւտիրի Պաղտասարեան Գրիգոր էֆէնտի՝ պու մէվսիմը շիթատա քէնտիսինի պէօյիւք թէհլիքէլէրէ գօյարագ, էյթամանէի մէզքիւր ուղրունա պիր խայը միւտտէթ էվլօրատա չալրշրպ, վէ իշպու ալաֆր. դեկտեմբերին Նիհայէթ 5ինճի կիւնիւ ավտէթ էյլէմիշ տիր։ Ավտէթինին մէսրուր խապերինի վէրէն թէլէկրաֆ՝ պուրայա վիւսուլինտէ, ճիւմէ չակիրտան վէ խաճէկեան մէսրուր օլմուշլար տրը։ Մէքթէպը մէզքիւր միւտերրիսի հանրմ էֆէնտի իլէ խաճէկեանտան իքի զաթ վէ պիր չակիրտ՝ մումանիէյհի Մուտանեատան խմիթգպալ իտէրէք պուրայա կէթիրմիշլէր տիր։ Սաաթ Զտէ միւտիր էֆէնտինին բաքիպ օլտրղը արապա՝ ուզագտան կէօրիւնինճէ, ճիւմէի չակիրտան 5 տագիգալրդ մէսաֆէյէ գատար մումանիէյհի իսթիգպալ էյլէմիշլէր տիր։ Մէքթէպէնն տրզ գաբուսը տէֆնէ եաբրագլարը վէ մումար իլէ միւզէյյէն պուլընմագտա, վէ գաբունրն իչ թարաֆընտա զայէթ կիւզել պիր քէմէր վազ օլունարագ, իսթիհնտէ «սէֆա կէլտինիզ» իպարէսի նազ օլունմշ պուլընմագտա իտի։ Վէլէհասբլ Գրիգոր էֆ. քէնտի օտասընա տուխուլինտէ, չակիրտան՝ հազրրլամշ օլտրգլարը նազմէի թէբէնինամ իտուպ, էֆէնտիի մումանէյհ տախի չակիրտանա ճէվապէն պիր նութգ իրտան իթտիքտէն սօնրը, չակիրտան մէսէրրէթը ազիմէ տաղրլարլար։

Ցէ. Գ. Թէլէգեան

ՄԻԱՑ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՆՔ ՀԱՑՈՑ

Շնորհակալութեամբ կը ծանուցանեմք թէ հետեւեալ նուիրատուութիւնք եղած են այս անգամ Հայոց Միացեալ Ընկերութեանց.

Դոհ. Աբդ.

Ս. Աստուածածնայ տօնի առթիւ Գատրգիւղի Ս. Թադաւոր եկեղեցւոյ մէջ հանգանակեալ ձեռամբ տեղւոյն Պատ. մասնախմբէն 239.75

Դարձեալ Ս. Աստուածածնայ տօնի առթիւ Ռօտօսթօյի մէջ հանգանակեալ 206.25

Ս. Հրեշտակապետի տօնի առթիւ Պալատու եկեղեցւոյ մէջ հանգանակեալ 123.50

Գատրգիւղի Պատ. մասնախմբէ (2 անգամէն) 1848

Իսկիւտարու Պատ. մասնախմբէ 1108

Պէօյիւքտէրէի Պատ. մասնախմբէ ձեռամբ ներկայացուցիչ Մեծ. Խանճեան Սահակ էֆ.ի (2 անգամէն) 324

Լիսէի հայ ուսանողներէ ձեռամբ ներկայացուցիչ Մեծ. Մարգարեան Մարգար էֆ.ի (2 անգամէն) 150

Մեծ. Գարլօ Սերբոս էֆ.ի գանձանակի հասոյթ 162

Օ. Ո.

Մեծ. Յակոբեան Յովհաննէս էֆ.է տարեկան նուէր 10

Տփղիսի ազգայիններէն Մեծ. Պ. Աղէքսանդր Մելիք-Ազարեանցէ տարեկան նուէր 3

Դոհ. Աբդ.

Վահէ Աղաբէկեան Սարգիս էֆ.է տարեկան նուէր 100

Մեծ. Մելիք-Շահէեան Գրիգոր էֆ.ի ձեռօք հանգանակեալ.

Մեծ. Պ. Մաքսիմճէ տարեկան նուէր 40

Մեծ. Պ. Իվանօֆէ տարեկան նուէր 40

Մեծ. Պ. Ժորժ Սերբոսէ տարեկան նուէր 40

Մեծ. հաշվէթ էֆ.է ձեռամբ Մեծ. Խանճեան Սահակ էֆ.է 20

Ֆագաի Շարգիյէ վէ Մէքեաթիպը Ռումմիլէի Շարգիյէ նամինտա պիր էյթամանէ պուլընտրը՝ կաղէթահ միւթէպէրինիզի միւթալաա իտէն վէվաթը քիրամին մալիմ տիր։

Պու էյթամանէ՝ 12—13 սէնէ մուգատտէմ թէէսիս օլընմշ օլուպ, էվվելա բէք քիչիք օլմուշ վէ լա քին կիտէ կիտէ բէք պէօյիւմիշ, վէ հագգ Թէալանընը իրնի իլէ տահա պէօյիւք օլաճաղը պէտիհի պուլընմշ տրը։ Իշպու պէօյիւք թէէսիսաթը խայրիյէնին միւտիրի Պաղտասարեան Գրիգոր էֆէնտի՝ պու մէվսիմը շիթատա քէնտիսինի պէօյիւք թէհլիքէլէրէ գօյարագ, էյթամանէի մէզքիւր ուղրունա պիր խայը միւտտէթ էվլօրատա չալրշրպ, վէ իշպու ալաֆր. դեկտեմբերին Նիհայէթ 5ինճի կիւնիւ ավտէթ էյլէմիշ տիր։ Ավտէթինին մէսրուր խապերինի վէրէն թէլէկրաֆ՝ պուրայա վիւսուլինտէ, ճիւմէ չակիրտան վէ խաճէկեան մէսրուր օլմուշլար տրը։ Մէքթէպը մէզքիւր միւտերրիսի հանրմ էֆէնտի իլէ խաճէկեանտան իքի զաթ վէ պիր չակիրտ՝ մումանիէյհի Մուտանեատան խմիթգպալ իտէրէք պուրայա կէթիրմիշլէր տիր։ Սաաթ Զտէ միւտիր էֆէնտինին բաքիպ օլտրղը արապա՝ ուզագտան կէօրիւնինճէ, ճիւմէի չակիրտան 5 տագիգալրդ մէսաֆէյէ գատար մումանիէյհի իսթիգպալ էյլէմիշլէր տիր։ Մէքթէպէնն տրզ գաբուսը տէֆնէ եաբրագլարը վէ մումար իլէ միւզէյյէն պուլընմագտա, վէ գաբունրն իչ թարաֆընտա զայէթ կիւզել պիր քէմէր վազ օլունարագ, իսթիհնտէ «սէֆա կէլտինիզ» իպարէսի նազ օլունմշ պուլընմագտա իտի։ Վէլէհասբլ Գրիգոր էֆ. քէնտի օտասընա տուխուլինտէ, չակիրտան՝ հազրրլամշ օլտրգլարը նազմէի թէբէնինամ իտուպ, էֆէնտիի մումանէյհ տախի չակիրտանա ճէվապէն պիր նութգ իրտան իթտիքտէն սօնրը, չակիրտան մէսէրրէթը ազիմէ տաղրլարլար։

Ցէ. Գ. Թէլէգեան

	Օրդ.
Ամեն. Խրիմեան Հայրիկ «Սիրաք և Սամուէլ»	100
Մեծ. Բիւզանդ էֆ. Պօղաճեանէ «Գործ. Քերականութիւն Ֆրանս. լեզուի»	5
Մեծ. Ց. Ց. Պարոնեան էֆ.է «Խիկար» հանդէս	1
Վերապ. Հայր Մովսէս Եպիսկ. Ամպէրպօյեանէ «Մարդն»	5
Մեծ. Միհրան էֆ. Աբիկեանէ «Թրքերէն Նամականեր»	2
Մեծ. Արտաշէս էֆ. Դաբակլօվեանէ լուսանկար մը	

Ի դիմաց Միաց. Ընկ.
Ցնօրէն Ժողովոյ

Ատենադպիր Ատենապետ
Գ. Զօրոյ Լ. Փաշայան

Կ. Պոլիս, 30 Նոյ. 1887

ՐԷՍՄԻ

ՇԵՀՐ ԷՄԱՆԷԷԼ ՖԷԼԷՔՈՒՆ

Խալինէի ճէլիլէտէն տօղրուտան տօղրուա թէէտիրէ օլրան մէմուրին մասաաթը իլէ մասաաթը զամիրէ վէ էսհամի միւթէնէվիա սուրէթ վէ գուրբնլարը կէչէն 302 սէնէսինէ գատար թէմամը թէմամընա օլարագ Ցէրասատէթ էմաք վէրկիսիլէ իրրատ վէ մասրաֆ վէճհէյէ գապուլ վէ մանհուպ իտիրմիշ, վէ 303 սէնէսի իլլուլը զայէսինէ տէկին տախի նրսֆը մանհուպ իտիլէրէք, նրսֆը տիկէրի նագտէն իսթիհսան գրընմշ իտի։ Մէզքիւր վէրկիսին 100տէ 15ի թանզիֆաթ վէ թանզիմաթը պէէտիրէյէ գարրը օլմագ իւզրէ պա իրատէի Սէնիյէ Շէհր Էմանէթինէ թէրք օլընտրը, վէ պատէմա Խալինէի ճէլիլէճէ սապրգը վէճհէյէ մուամէլէի մահսուպիյէ իճրասընա պիր կէօնա գարար վէրիլսէ պիլէ, Էմանէթէ ախտ 100տէ 15 նագտէն իսթիֆա գրընճաղը հագդրնտաքի էվրագը հավատիստէ միւնտէրիճ իլանը՝ ասհապը էմաք վէ էգճիւմէ պէօյիւճէք սգօնթօլար իլէ վէրկիլէրինի մահսուպ իտիրմէյի իմիրատ իթմիշ օլանլար՝ եէնէ մահսուպ մուամէլաթը իճրասընա պաշլանըմշ եօղընտա թէէլագը իտէրէք, միւբէմթէպ վէրկիլէրինի թէէտիրէտէ իմմինա իթմէքտէ օլմալարը իլէ օլ պատէբի մուգարրեբաթը ալդարնա լիւգում կէօրիւնտի։ Եէօյէ քի, մէմուրին վէ քէթէպէտէն էմլաք սահիպի պուլընանլարը վէրկիսինէն 100տէ 85 քէնտի մասաշարընտան՝ մագ պուզը խալինէ մուճիպինճէ մահսուպ օլընարագ, 15ի նագտէն իսթիֆա օլընճաղը, վէ խաթիդրաղը տախիլի գուբօնլարը նագտ հիւքմինտէ գապուլ իտիլէճէկի, վէ պունլարտան մասատա հիչ պիր սուրէթլէ մուամէլէի մահսուպիյէ իճրա իտիլմէյէճէկի կիպի, 303 սէնէսի վէրկիսինին Յիւնճիւ թագսիթի զմանը օլան չէհրը քեանունը էվվելէյին հուլուլի միլլապէսէպլէր թէգասիթը մուայէնէ խիթամ պուլընընտան, սէնէի հալիյէ վէ սապրգա տույունաթը իչիւն միւրաճաաթ իտէճէք թահսիլտարլարա իկիա իթմէյէնէր հագգընտա թահսիլը էմվալ նիզամնամէի ահքեամինա թէվֆիգի մուամէլէ օլընճաղը մալիմ օլմագ, վէ չիմտիտէն մաթլուպաթը խաղինէ թէսվիյէսինէ միսարաաթ իտիլմէք լիմմի իիթար օլընը։

ԹԷՎՖԻՀԱԹ

Տէյարպէքիր վիլայէթի մէքթուպչիլըզը՝ Տէյրսիմ վիլայէթի մէքթուպչիլըզընտան միւնֆասիլ Եօմէր Ալի էֆէնտիյէ,

Էրզինկեան սանճաղը պիտայէթ մահքէմէսի ճէզա տաբրէսի րիյասէթի՝ Պայազիտ սանճաղը պիտայէթ մահքէմէսի ճէզա տաբրէսի րէիսի էֆէնտիյէ,

Պայազիտ սանճաղը պիտայէթ մահքէմէսի ճէզա տաբրէսի րիյասէթի՝ Էրզինկեան սանճաղը պիտայէթ մահքէմէսի ճէզա տաբրէսի րէիսի Հաճի Մէհմէտ պէյէ թէվֆիհ պույրրըմշ տրը։

* * *

Տէրսասատէթ Իթալիա սէֆիրը քէպիրի Պարօն Պլան ճէնապէրինէ Լինճի Օսմանի,

Մ. Գոգլէն նամ զաթա Ճիւնճի Օսմանի, վէ ժագ Գոգլէնէ ճինճի Մէճիտի իթա պույրրըմշ տրը։

Սընրը խասթալրգլարընա միւպթէլա օլան զէվաթա իլան.

Սընրը խասթալրգլարընն թէհտաիմնտէ հագիգաթէն միւէսիր վէ շիֆապախշ եէնի պիր իլաճ իհտաս օլընրպ, պու իլաճ՝ Բարիզտէ էճզաճը Մ. Տօմէն

ՕՄԱՆՈՅ

1888

ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆ

Հասցէ՝ Գալատիա, Գրանդ Ռիւ Փերա, Գրիգորեան Ս. Գէորգ եկեղեցւոյ դիմաց, Թիւ 116

ԱՌԱՋԻՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

CAISSE GÉNÉRALE D'ÉPARGNE & DE CRÉDIT

Գործունէութիւն սկսած է 1888 թուականէն։ Ունի 1,000,000 ֆրանկ Գործադիր Կապիտալ։ Ունի 200,000 ֆրանկ Ռազմական Պահեստ։ Ունի 2,000,000 ֆրանկ Ապահովագրեալ Գումարներ։

Ամսական Իմաստուն Գումարներ Ընդունելի Են Ամսական 50 Ֆրանկէն Սկսեալ։ Ամսական Գումարներ Ունեցողներուն Կը Տրուի Ամսական Ապահովագրութիւն։